

KRAAIENMARS – de dood in verschillende culturen

Karin Anema onderzoekt hoe mensen in verschillende culturen met de dood omgaan. Het ene moment verwondert ze zich ver weg, dan weer dichtbij. Tegelijkertijd weet ze de gesloten uitvaartbranche bloot te leggen. Met spannende paradoxen tussen intens verdriet, conflicten, humor en schoonheid. Steeds weer gaat zij op zoek naar het verhaal achter wat ze waarneemt. Lichtvoetig loodst ze de lezer langs de kleurrijke afscheidswereld van onder anderen Nederlanders, Ghanezen, Afro-Surinamers, Mexicanen, Sinti en Hindoestanen en langs het werk van onder meer een grafdelver, een schouwarts, een balsemer en een Oscar-winnende filmmaker. Grote thema's verteld in schrijnend mooie details. Persoonlijke ervaringen weeft ze er soepel doorheen. Met open blik doorbreekt ze het taboe rondom de dood en laat ze op een sierlijke manier de complexe zielenroerselen zien die het sterven wereldwijd teweegbrengt.

DIEPE ZAKKEN – op fietssafari voor het goede doel

Met een extreme mountainbike safari door Tanzania en Kenia haalt een groep fietsers sponsorgeld op voor weesmeisjes. Ze fietsen zich kapot maar helpen ze het land? De lokale gids heeft daar een heel eigen kijk op. Ondertussen verschuift de safari steeds vaker naar eigen angsten en verlangens. Met vaart en humor leidt Karin Anema de lezer door een wervelende mix van Afrika en Westers verlangen naar zingeving.

Extreme sportieve uitdagingen voor een goed doel zijn dé manier om sponsorgeld op te halen voor ontwikkelingshulp. Zoals in deze roman, waar tegenstrijdige figuren hun alledaagse leven met een fietssafari door Tanzania en Kenia een moment betekenis en zin proberen te geven. Voor weesmeisjes.

Voor Afrikaanse begrippen is de onderneming iets om je wenkbrauwen bij op te trekken.

DE WET VAN DE STILTE – reis door Colombia

Schrijfster Karin Anema reist door Colombia, waar de wapens na het Vredesakkoord in 2016 lijken te zwijgen. Ze gaat op zoektocht naar de verhalen achter de plekken waarheen ze reist – zowel toeristische trekpleisters als plaatsen die daar ver van afliggen. Zij legt bloot hoe mensen de generatieslange burgeroorlog beleefden, in hun huizen, in de straat, en waarover ze gingen zwijgen. *De wet van de stilte* gaat over hoe families uit elkaar zijn gevallen en hoe de bewoners zich voelen tegen de achtergrond van de toeristische hotspots die zich ontwikkelen. Het houdt toeristen een spiegel voor. Met een open blik, écht contact en een scherpe pen verwijderd Anema het laklaagje en laat daarmee de mensen zien.

BOEGWATER – leven op de binnenvaart

In *Boegwater* slaagt Karin Anema erin de kleine, gesloten wereld van de binnenvaart met zachte maar besliste hand open te breken. Vele malen voer ze mee over de Rijn en de Donau, en wist zo het vertrouwen van de schippers te winnen. Uitvoerig laat ze hen vertellen over hun leven vroeger en nu, en over hun onzekere toekomst. Terwijl ze zelf onzichtbaar blijft, weet Anema deze mensen een stem en een gezicht te geven. Dat geldt in het bijzonder voor schipper Jopie en de Kaapverdische Antonio die samen de Hollandia bemannen.

16-5-2018: Boegwater op de shortlist van de VPRO Bob den Uyl Prijs. In het Duits vertaald.

VANDAAG KOOP IK ALLE KLEUREN – het levensverhaal van een man en zijn psychoses

In 'Vandaag koop ik alle kleuren' exploreert Karin Anema het innerlijk van een man met een psychiatrisch verleden en de diagnose schizofrenie. Na een zeer lange periode waarin hij kampt met psychoses, een gedwongen opname en verblijf in opvanghuizen, lukt het hem zonder hulp en zonder medicijnen een zelfstandig leven op te bouwen en een baan te vinden.

Op basis van zijn persoonlijk archief – een minutieus bijgehouden verzameling aantekeningen en visualisaties gemaakt tijdens de psychoses, tekeningen en andere documenten – en van gesprekken schreef zij zijn levensverhaal. Het resultaat is een fascinerende reis naar de uithoeken van het menselijk brein en een ode aan de wilskracht van een man die niet als een patiënt bestempeld wilde worden.

Vertaald in het Duits. Tevens een Virtual Reality productie op basis van het boek.

ANDERS DAN AFRIKA – reis naar het hart van Ethiopië.

Terwijl Karin Anema door Ethiopië reis, ontmoet zij mensen uit heel verschillende etnische groepen. Hun levens tekenen zich af tegen de achtergrond van de turbulente geschiedenis van dit trotse, onafhankelijke land.

Zij ontrafelt wat Ethiopië zo anders maakt dan de rest van Afrika. Werd het immense continent verdeeld onder de koloniale machten, Ethiopië bleef een onafhankelijk keizerrijk met een sterke identiteit. De inwoners voelen zich meer verwant met blanken dan met zwart Afrika. Ironisch is dat de naar Israël uitgeweken Ethiopische joden, die zij tot in dat emigratieland volgt, zich daar pas zwart gaan voelen.

Enerzijds ervaart zij uitzonderlijke gastvrijheid, maar ook wordt zij geconfronteerd met wreedheden, zoals kinderroof en vrouwenbesnijdenis. Haar reis eindigt bij de onafhankelijke Afar, waar de leegte van de woestijn in het 3,5 miljoen jaar oude fossiel van de mensachtige Lucy het geheugen van de mensheid symboliseert. Nog steeds wordt het nomadische leven van de Afar niet gehinderd door bezit. Hier ben je aangewezen op onvoorwaardelijke kameraadschap en solidariteit.

3-2012: longlist Bob den Uyl prijs – beste literaire reisboek, zie [VPRO Boeken tips](#)

DE GROETEN AAN DE KONINGIN – een reis door Suriname.

Switi Sranan, een land zo anders dan Nederland en toch vertrouwd; zo ver weg en toch dichtbij. In haar eentje baant Karin Anema zich een weg door Suriname en raakt in de ban van de rijkdom aan culturen en het betoverende binnenland. Van Paramaribo tot in het hart van de Amazone heeft zij verrassende ontmoetingen. Haar voorliefde voor met de grond en de natuur vergroeide inheemsen brengt haar naar het ongerepte oerwoud van de indianen. Met hen gaat zij op expeditie en vaart door talrijke gevaarlijke stroomversnellingen. Tijdens een van haar tochten ontmoet zij de *marrons*, de nakomelingen van de gevlochte slaven, en ervaart zij de mystieke kracht van een traditionele medicijnman.

In *De groeten aan de koningin* beschrijft zij een avontuurlijke reis door een fascinerend land dat nog een voelbare band met Nederland heeft.

shortlist 'beste reisboek'

DE LAATSTE GRENS – op rendiertrek met de Sámi.

De laatste grens neemt de lezer mee op een lange, ruige tocht van Sámi-herders en hun rendieren. Door Sápmi-land van het 'laatste oervolk van Europa' naar Mageroya in het hoge noorden, 'de uiterste grens van Europa.' Opgejaagd door brullende sneeuwscooters snellen duizenden rendieren met kletterende hoeven over hard bevroren sneeuw door verblindende sneeuwlandschappen. Door gierende wind, bijtende kou, dagenlang, nachtenlang.

Karin Anema reist met hen mee. Maar meer nog dan aan de natuur is ze overgeleverd aan de grillen van haar menselijke gezelschap. Het veelkleurige wit van de hoogvlakte is het ijzige decor van Karin Anema's even ijzige ontmoeting met een Sámi-familie. Uiteindelijk raakt ze ook aan haar eigen grenzen.

De laatste grens is een fascinerend relaas en een ontnuchterende toevoeging aan het romantische beeld van 'de laatste wildernis van Europa.'

DE NOORSE LIEFDE VAN W.F.HERMANS – in de voetsporen van Nooit meer slapen.

45 jaar na dato reist Karin Anema W.F. Hermans achterna. Met scherpe observaties beschrijft zij wat er veranderd is, met oog voor details die in 'Nooit meer slapen' voorkomen.

Deze uitgave werpt een fris daglicht op het doen en denken van W.F.H. en op de in 'Nooit meer slapen' figurerende personen.

Longlist Bob den Uyl prijs

DE WEG NAAR VILLARBON – het verhaal van een verlaten dorp.

Tegen de achtergrond van het desolate landschap van Noord-Spanje, waar veel bewoners uit hun dorpen zijn weggetrokken en de wolven steeds meer hun plaats innemen, vecht de idealistische burgemeester Yuma van het uitgestorven Villarbón tegen de teloorgang van zijn dorp.

Kleurrijke roman over een verlaten dorp in de bergen en over de idealen van een bevlogen burgemeester, die heftig botsen met nieuwe initiatieven. Karin Anema brengt de geschiedenis van Villarbón op een prachtige manier tot leven.

MEXICAANSE SNEEUW

Na een dagenlange eenzame voettocht in Mexico komt Karin Anema bij de Tarahumara's, een primitieve indianenstam die op 3000 meter hoogte leeft in grotten aan de randen van diepe canyons. Zij worden 'rarámuri' genoemd – het volk van hardlopers – omdat zij dagen achtereen op blote voeten kunnen rennen zonder last te hebben van de barre weersomstandigheden. Bezit telt niet voor de Tarahumara's, tijd speelt voor hen geen rol en ze zijn zeer zwijzaam. *Tesguino*, een zelfgestookte drank, blijkt het sleutelwoord om contact met hen te krijgen.

Mexicaanse sneeuw is het fascinerende verhaal van Karin Anema's tocht, van haar ontmoeting met de Tarahumara's en hoe ze uiteindelijk in deze harde maar pure wereld wordt opgenomen.

